

โครงการทับทิมสยาม 03 จังหวัดสระแก้ว

ความเป็นมา

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงมีความห่วงใยต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนตามแนวชายแดน โดยเฉพาะพื้นที่ติดต่อกับประเทศกัมพูชา ซึ่งมักจะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์สู้รบในประเทศกัมพูชา ได้เสด็จเยี่ยมราษฎรและมีพระราชดำริในการฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของราษฎรให้ดีขึ้น โดยจัดทำโครงการเรียกว่า โครงการทับทิมสยาม กำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน 3 ด้าน คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อรักษาความมั่นคงของประเทศ โดยยกระดับคุณภาพชีวิตของราษฎรที่อยู่ในพื้นที่โครงการ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและจิตวิทยา
2. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือ การศึกษาและพัฒนาพื้นที่หมู่บ้านชายแดนไทย - กัมพูชา
3. เพื่อสนับสนุนอาชีพ สร้างแรงงานและรายได้ให้กับเกษตรกรอย่างยั่งยืน

โครงการทับทิมสยาม 03 จังหวัดสระแก้ว เป็นโครงการที่จัดขึ้นเพื่อสร้างแปลงหญ้าให้มีความยั่งยืนในสภาพของแปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ของโครงการ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทรายและบริเวณที่ราบเชิงเขาบางแห่งไม่สามารถนำเครื่องจักรกลเข้าปฏิบัติงานได้

สภาพแปลงหญ้าที่ให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

สภาพการใช้ประโยชน์จากแปลงหญ้ารวมที่ใช้ปล่อยแทะเล็ม

การจัดฝึกอบรมเกษตรกรโครงการทับทิมสยาม 03

กิจกรรมดำเนินงานปีงบประมาณ 2551 (ตุลาคม 2550 – กันยายน 2551) ของกองอาหารสัตว์

1. การปรับปรุงแปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ จำนวน 300 ไร่ แบ่งออกเป็นแปลงผลิตเสบียงสัตว์เพื่อการจำหน่ายของเกษตรกร จำนวน 50 ไร่ และ แปลงผลิตอาหารหยาบเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกร จำนวน 250 ไร่
2. อบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการจัดการแปลงหญ้าและการถนอมอาหารสัตว์ไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง จำนวน 40 ราย

วัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรได้ใช้ประโยชน์จากแปลงพืชอาหารสัตว์ในการผลิตหญ้าสดหรือหญ้าหมักเพื่อใช้เอง และจำหน่ายเสริมรายได้แก่ครอบครัว

ประโยชน์ที่จะได้รับ เกษตรกรรู้จักการจัดการและใช้ประโยชน์แปลงพืชอาหารสัตว์ รวมทั้งการถนอมอาหารสัตว์ไว้ใช้เอง ตลอดจนแนะนำเกษตรกรรายอื่นได้

พื้นที่ดำเนินการ

โครงการทับทิมสยาม 03 ตำบลทัพไทย อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว

หน่วยงานรับผิดชอบ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สระแก้ว อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว

ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2551

1. กิจกรรมการจัดฝึกอบรมเกษตรกร จำนวน 40 ราย โดยคัดเลือกเกษตรกรที่เลี้ยงโค-กระบือ ในหมู่บ้านทับทิมสยาม 03 จำนวน 40 ราย เข้ารับการฝึกอบรม เรื่องการจัดการแปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ และการจัดการด้านอาหารสัตว์ เป็นเวลา 1 วัน
2. กิจกรรมการส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์แก่เกษตรกร โดยการคัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจในเรื่องของการปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์แบบประณีต จำนวน 48 ราย รวมพื้นที่ 200 ไร่ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการต้องใช้วิธีการตัดและเกี่ยวหญ้าไปเลี้ยงโค-กระบือของตน ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สระแก้วจึงร่วมกับเกษตรกรปลูกหญ้ารูซี่ หญ้ากินนีสีม่วง และหญ้าอะตราดัม แบ่งเป็นแปลงย่อยรายละ 4 ไร่ ให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการดูแลแปลงหญ้าของตนเอง

จากการประเมินผลการดำเนินงานพบว่า เกษตรกรให้ความร่วมมือในการจัดการแปลงหญ้าในระดับปาน

กลาง ทำให้มีพืชอาหารสัตว์คุณภาพดีไว้สำหรับเลี้ยงโค-กระบือของเกษตรกรเอง

3. กิจกรรมปรับปรุงแปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ จำนวน 300 ไร่ แบ่งเป็นการปรับปรุงแปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ จำนวน 100 ไร่ เพื่อเป็นแปลงหญ้าสาธารณะ โดยใช้ถั่วฮามาต้า ปลูกร่วมกับหญ้ารูซี่ หญ้ากินนีสีม่วง เพื่อให้สมาชิกที่อยู่ในโครงการนำ โค-กระบือ เข้าเลี้ยงโดยการปล่อยแทะเล็ม และพื้นที่อีก 200 ไร่ ดำเนินการในลักษณะของการปลูกสร้างแปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์แบบประณีต ให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการดูแลแปลงหญ้า โดยการนำพื้นที่แปลงปล่อยแทะเล็มมาทำเป็นแปลงหญ้าแบบประณีต และคัดเลือกเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในโครงการทับทิมสยาม 03 จำนวน 48 ราย เข้าร่วมเป็นผู้รับผิดชอบและใช้ประโยชน์รายละ 4 ไร่

ปัญหาอุปสรรค

1. จำนวนโค - กระบือ ของสมาชิกที่ใช้ประโยชน์จากแปลงหญ้ามีจำนวนมาก ทำให้แปลงหญ้าที่ปลูกสร้างไม่พอสัตว์จำนวนมาก หญ้าจึงถูกทำลายในช่วงฤดูแล้ง ต้องเสียงบประมาณในการปลูกสร้างใหม่ทุกปี
2. เกษตรกรที่เป็นสมาชิกยังขาดการเอาใจใส่ในการรักษาแปลง โดยใช้วิธีการปล่อยโค-กระบือเข้าแทะเล็มในแปลงหญ้า ทำให้แปลงหญ้าถูกทำลายมากกว่าการเกี่ยวให้กิน นอกจากนี้ยังไม่ร่วมมือกันดูแลและรักษาแปลงหญ้า โดยปล่อยให้โค-กระบือ จากหมู่บ้านใกล้เคียงเข้ามาแทะเล็ม ส่งผลให้เกิดปัญหาการทะเลาะวิวาท เพื่อแย่งกันใช้ประโยชน์จากแปลงหญ้า

ภาพกิจกรรมการดำเนินงานโครงการทับทิมสยาม 03

สภาพแปลงหญ้าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

สภาพการใช้ประโยชน์จากแปลงหญ้ารวมที่ใช้ปล่อยแทะเล็ม

การจัดฝึกอบรมเกษตรกรโครงการทับทิมสยาม 03

กิจกรรมดำเนินงานปีงบประมาณ 2552 (ตุลาคม 2551 – กันยายน 2552)

1. สาธิตการผลิตเสปียงสัตว์ เพื่อเก็บไว้ใช้ในช่วงขาดแคลน โดยร่วมกับเกษตรกรทำหญ้าแห้ง 5 ,000 กก. หญ้าหมัก 5 ,000 กก.
2. อบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ 30 ราย ในด้านการจัดการแปลงพืชอาหารสัตว์และการเก็บถนอมอาหารสัตว์